hejmar 51 - Payîz 2012

KURMANCÎ

rojnameya taybetî ya Enstîtuya kurdî ya Parîsê li ser pirsên zaravayê kurmancî

> Min ev nivîsî ne ji bo sahibrewacan
>
> Belkî ji bo biçûkêd Kurmancan
>
> Ehmedê Xanî
> (Sedsala XVII)

Civîna

Civîna payîza 2012an

Civîna Kurmancî ya 51an, rojên di navbera 26.11 – 2.12.2012an de li Swêdê, li bajarê Västeråsê pêk hat.

Di vê civînê de li ser van babetan hat kar kirin: Peyvên îranî-kurdî di Qur'anê de, Peyvên ji "Folklorê kurdî" ya Sadiq Bahaeddîn Amedî, Peyvên di qewl û beytên Êzîdiyan de, Devoka Berrîya Mêrdînê, Peyvên kurdî yên ji herêma Qûlûyê, Peyvên ji "Hikyatêd cimaeta kurdîyê" ya Heciyê Cindî.

Di civînê de ev hevalên han beşdar bûn: Rojen Barnas (Diyarbekir), Elîşêr (Wan), Lezgîn Çalî (Barzan), Mistefa Aydogan (Mêrdîn), Hemîd Kiliçaslan (Mêrdîn), Selam Nûman (Qamişlo), Têmûrê Xelîl (Rewan), Seyfî Dogan (Xelika - Qûlû), Dr. Xanna Omerxalî (Rewan), Reşo Zîlan (Agirî).

Berhemên civînê li vê jêrê têne pêşkêş kirin.

Peyvên di Qewlên Êzdiyan de

– V –

Amadekar: Dr. Xanna OMERXALÎ

Peyvên Qewl û Beytên êzdiyan zû mane diguherin. Ev maneyên ku me dane, dibe ku li ciyekî din maneyek yan jî çend maneyên din bide.

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
babzer	yezidilikte dini bilge	sage religieux yézidi	A Yezidi expert in religious knowledge;
badî: badîn	bardak	verre, gobelet	glass, goblet
bang	1. ses, seda., çağrı, çağırma, seslenme; 2. ezan	1. voix, appel ; 2. appel à la prière	1. voice, call; 2. call to prayer
bangîn: bang <zû bangîna wan dihate>	çağrı	appel	appeal; call
bihurîn: borîn, derbas bûn	geçmek	passer	to pass
coqe: coqet	gurup, küme, müfreze	groupe, bande	group, band
dilqreş	yezidilerde feqîrlere denilir	qui porte des habits noirs (feqirs)	black clothes of *feqîrs*
delq	derviş, feqîr, veya rahiplerin hırkası	bure des derviches ou feqirs yézidis	dervish's or a yezidi *feqî's* cowl,
fer dîtin: ferz dîtin	zorunlu görmek	considérer comme obligatoire	to find s.th. obligatory
firwar: ferwar, ferman	emir	ordre, commandement	order, command
fiwar kirin: ferwar kirin, ferman dan	emir vermek	ordonner, commander	to order, to command
hêvên: havên	maya	présure, levain	rennet; leaven
gotûbêj	tartışma	discussion, dialogue	discussion, dialogue
gunehbar	yapılmasında, edilmesinde suç görülen	répréhensible	sinner
kulik	külah	bonnet en laine	a wool bonnet or hat
lomandin: lome kirin, gazin kirin, gazind(e) kirin	yakınmak, serzenişte bulunmak	se plaindre	to complain
lora: nola, nota, mîna	gibi	comme	like, as
mewicîn: pêl vedan	dalgalanmak	onduler, ondoyer, former des vagues	to undulate or make waves
nijyar: afirandin, xuliqandin	yaratma	création, révélation	creation; in religion could mean revelation
nijyar kirin	sağlamak, meydana çıkarmak	obtenir, découvrir, révéler	to obtain, to discover; to reveal
pêrastin	bezemek	orner, parer	to adorn, bedeck
ronkayî: ronahî, rohnî	aydınlık	clarté	light, brightness
seyirîn	sefer yapmak	voyager	to travel
sinetxane, sunetxane	yezidi cemaeti	communauté yézidie	yezidi communities
sur	gizem, sır	mystère, secret	mystery, secret
şay-şoq: şayî û şoqî	sevinç ve şaka	joie, bonheur	joyful, happy, cheerful
şêresiwar, şêresiyar	sözcük anlamı aslan binicisi, yiğit, kahraman	brave, héroïque (qui chevauche un lion)	brave, heroics (.o. who rides a lion)
tebab: tibab	miktar	entièrement, en totalité	in full, completely
te'rîstan: tarîstan	zifiri karanlık	ténèbres	darkness
toq	1. dini sorumluluk; 2. çember; 3. halka	1. collier religieux, 2. responsabilité religieuse	1. religious neckband, 1. religious responsibility
xas	din seçkinleri	saints, protecteurs	holy men; protectors
xir	1. tüm, hepsi, 2. yuvarlak	tous, entièrement	all; entirely
xozî: xwezila, xwezî	keşke	si seulement, pourvu que	if only, provided that
xwendkar: xwendekar	öğrenci	disciple, étudiant	disciple, pupil, student
zebûn	güçsüz, aciz, perişan	impuissant, faible, indigent	powerless, weak, destitute
zênda kirin: zindî kirin	diriltmek, canlandırmak	ressusciter, ramener à la vie	to resuscitate , to bring back to life
çengil: çeng, çepil, çembil	kol	bras	arm
ferdost <'ezîzo, ferdosto, madera me rave> <me yar bira hene ferdostê>	mürit, takipçi	adepte, suiveur	a person who follows orders
kemberbest	yezidilikte ruhbanlara mahsus bel kuşağı	ceinture spécifique portée par les religieux yézidis	a specific belt worn by Yezidi religious leaders
periştîn: peritîn, perijîn, qelîn, şewitîn	yanmak, yanıp kavrulmak, ıstırap çekmek	brûler, souffrir	to burn, be burnt (i.e. to suffer)
serekanî: çavkanî	kaynak	source	source; spring
terêq, ruhaniyên êzdiyan pîr û şêx li cem êzdiyên Ermenistanê wek "terî" yan "terêq" tên bi nav kirin	1. tarikat, 2. yezidilerin din uluları	clergé yézidi, i.e. Pîrs et cheikhs	yezidi clergies, i.e. Pîrs and sheikhs

Peyvên îranî - kurdî di Qur'anê de

Amadekar: Selam NOUMAN

erebî	pehlewî	kurdî	farisî	fransizî	ingilîzî
ebarîq (ibrîq) أباريق (إبريق)	ab+rêxten	îbrîx	abrîz	aiguière	water, ewer with handle
eraik (erîke) أرائك (أريكة)	-	-	ewreng	trône	couches, throne
istebreq استبرق	stavr	-	sêtebr	brocart	silk brocade
berzex (فرسخ) برزخ	fresengen	-	ferseng	barrière, intervalle	a barrier or partition or interval
tennûr تنُّور	tenûre	tenûr, tendûr	tenûr	four	oven
cunah جناح	vinas	binas, finas, gunah		péché, faute	sin, misdeed,
cund جُند	gund	gund	gund	armée, troupe	army, troop
hûr حور	hurûst	hûrî	hûrî	houri	Maidens of Paradise, Houris
xezana خزانة	genc	gencîne	gencîne	trésor	treasury, storehouse
dîn دين	dên	dîn	dîn	religion	religion
rizq رزق	roçik, rozek	rizq	rêzq	subsistance, pain quotidien	daily food, sustenance
rewde روضة	rud *(lake or riverbed)*	rû(bar)	rûd	prairie bien irriguée	a well watered meadow
zerabî زرابي	-	zîrpa *(under the foot)*	-	tapis, carpette	rich carpet
zûr زور	zûr	zûr, zûre	-	fausseté	falsehood
siccîl سجِّيل	seng *(stone)* + gil *(clay)*	-	-	1. tablette d'argile ; 2. registre	1. baked clay tablets 2. register
sirac سراج	çirax	çira, çirax	çirax	torche, lampe	lamp or torch
serd سرد	zrih - Av. zrade *(coat of mail)*	zirx	zirêh	cuirasse, armure, blindage	chain armour
sundus سندس	in combination with *istebreq*	sundus	sundus	soie fine	fine silk
sûq أسواق	şoka	sûk	-	1. rue ; 2. marché	1. a street; 2. market
firdaws فردوس	Av. Peirideêze *(circular enclosure)*	Firdews	firdows	paradis	paradise
fîl فيل	fîl	fîl	pîl, fîl	éléphant	elephant
kenz كنز	genj	gencîne	gencîne	trésor	treasure
el-mecûs المجوس	meyoî	mecûs, mux	meguş	Mage	the Magi
mercan مرجان		mircan	mercan	corail	coral
misk مسك	muşk	misk	misk	musc	musk
nemariq نمارق	nerm Av. nemre	nemr+ek (MP)	-	coussin	cushions
Harût هاروت	Av. Hevrvetat Xurdad	Harût	Harût	les deux anges déchus	the two fallen angels
Marût و ماروت	Av. Amiritat Murdad	Marût	Marût	Babylone	Babylon
werde وردة	verle Av. veride	werd, gul	gol	rose	rose
wezîr وزير	viçir Av. Viçir	wezîr	wezîr	ministre, conseiller (du prince)	minister, prince's counsellor

Sadiq Bahaeddîn Amêdî - Folklorê Kurdî

Dastana Memê Alan

Amadekar: ELÎŞÊR

kurdî	tirkî	fransizî	ingilîzî
gêre jê çêkirin	harmanlamak	battre (le blé, les céréales), mélanger	to thresh (grain), to mix or blend
pûte pê dan	ehemmiyet vermek	donner de l'importance, considérer comme important	to consider important
lavij: lawij, lawje	türkü, ilahi	1. chant ; 2. chant religieux, cantique	1. song; 2. religious chant, hymn
berbena çîya	dağyamacı	versant de montagne	mountain slope
hemd	keyf, rahat	aise	temper
hejukanî: heçko, hesêvankî, hesêbke, xwedêgiravî	hesap et ki	soi-disant, comme si	supposedly, allegedly, as if
qesîl: qesel, qersele, pirêze	kırılmış buğday, arpa vb sapları	tiges coupées de céréales (orge, blé)	mown cereal stalks (barley, wheat)
rayêk: layîq, tekûz, rêkûpêk, lihevhatî	laik, derlitoplu	bien ordonné, en ordre	tidy, neat, orderly
extexane	tavla	étable	stable
lê vehewîyan	başına toplanmak	s'attrouper, s'assembler autour de	to crowd around, gather round
jêlel: jêhil, jêlve, ji jêr ve	aşağıdan yukarıya doğru	vers le haut	upwards
kit: fer	tek (çiftin karşıtı)	impair	odd
şekal	ayakkabı	chaussure, godasse	shoe
hizir	fikir, düşünce	pensée, réflexion	thought, idea
hizir kirin	düşünmek	penser, réfléchir	to think
hizirîn	düşünmek	penser, réfléchir	to think
rêkbûn: rêkûpêkbûn	çekidüzenli olmak	être bien arrangé, être en ordre	to be neat, to be tidy
hewal: hewale	teras	terrasse	terrace
posîde	1. hayal kırıklığı; 2. sıkkın	1. déçu, désenchanté ; 2. déprimé	1. disappointed; 2. depressed, low-spirited
posîde bûn	1. hayal kırıklığına uğramak; 2. çok sıkılmak;	1. être déçu ; 2. être déprimé, broyer du noir	1. to be disappointed; 2. to feel depressed
xuşîn	1. sürüklemek; 2. kaymak; 3.akmak	1. ramper ; 2. glisser ; 3. couler, s'écouler, bruire	1. to creep, crawl; 2. to slide, slip, skid, glide; 3. to flow, run, gush
xuşandin	1. sürüklemek; 2. kaydırmak; 3. akıtmak	1. traîner ; 2. faire glisser ; 3. faire écouler	1. to drag, draw, creep, crawl; 2. to slide, slip, skid, glide; 3. to flow, run, gush
malhazirî	halihazır yiyecek	nourriture ou repas disponible à la maison	prepared food or meal
sexmerat: ji bo xatirê	hatırı için, hatırına	par égard pour	for the sake of
dil nedan	kıyamamak	épargner qqn/qqch, ne pas se résoudre à lui nuire	not to assent, not to accede
bi kutekî	zorla, zoraki	par la force, de force, imposition	enforcement, by force
bivê nevê: bixwazî nexwazî	ister istemez	qu'on le veuille ou non, volens nolens, inévitable, inéluctablement	inevitable, inevitably
dan ser dil	gönlünü kırmak	ne pas tenir compte ; offenser, offusquer	to disregard, to wound
delîve	fırsat	opportunité, occasion	opportunity
malxulyan	melankoli	mélancolie	melancholy
malxulyayî	melankolik	mélancolique	melancholic
aşop	kabus	cauchemar	nightmare, dread
bangheldêr: delal, telal	telal	crieur public, héraut	herald
bang heldêran	çağrı yapmak	annoncer, crier publiquement	to announce, to herald
kerkirusk: dîk	horoz	coq	cock

Devoka Berrîya Mêrdînê (6)

Amadekar: Hemîd KILIÇASLAN

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
gevizîn	ağınmak, debelenmek	se vautrer, gigoter	to wallow, to wriggle,
gevizandin	debelendirmek	rouler, tortiller	to wriggle, wallow
vegevizîn	debelenmek, kıvranmak	se débattre, se tordre	to struggle, writhe
vegevizandin	debelendirmek, ağnatmak	tortiller, remuer	to squirm, writhe
gewrî ketin: aloqî bûn	bademcikleri şişmek	avoir une amygdalite	to have tonsillitis
li gewrî ketin: êlincî hatin, dil li hev ketin	midesi bulanmak	avoir la nausée	to feel nauseated, to suffer nausea
gezo lêxistin	bitkiler için küf hastalığına yakalanmak	rouille, oïdium	a fungal infection of vegetables and other plants
gulok: guruf	yumak	pelote	ball (of wool/thread/string)
gulofîtk, gulomîtk	sarılmamış düzensiz yumak	écheveau	unwrapped irregular rope, skein, hank
geraze: gereze	toraman horoz	un coq de grande taille et de belle apparence	sturdy cock
girar	1. bulgur, dövme veya pirinç pilavı; 2. ayran çorbası	1. pilaf de riz ou boulghour ; 2. soupe au yaourt et aux céréales	1. coocked rice and cereals; 2. soup made of yoghurt and cereals
gir(d)	1. tepe; 2.iriyarı	1. colline ; 2. costaud, gros	1. hill; 2. gross, big, fat
girr	1. uyuz; 2. şehvetli	1. galeux ; 2. lubrique, concupiscent	1. suffering from scabies; 2. libidinous
girrek: kerr	çok bulanık	trouble, boueux	muddy
girrekî: girravî	çok bulanık su	eau boueuse	muddy water
givişk: givêşk	sıkım	boulette, poignée	squeeze, squash, meat ball, hand-full
gizre	granül, tanecik	granule	granule, pill (pour medicaments)
gizre gizreyî bûn: riskiyan	şekerlenmek	être cristallisé	to be crystallized
guç: guhişk: guçk, kujî	köşe	coin	corner
guhişk	hayvanın bacağından asıldığı yer	le tendon de la patte de l'agneau où le boucher passe son crochet	a tendon of a lab's leg used by butchers to hang the body on a hook
gulp	ağız dolusu su veya sıvı	une lampée d'eau ou de liquide	a mouthful or gulp of water or liquid
gulxe bûn	agulama çağına gelmek	murmurer, gazouiller	to gurgle

Peyvên kurdî yên ji herêma Qûlûyê

Amadekar: Seyfî DOGAN

kurdî	tirkî	fransizî	ingilîzî
avandin: dewisandin, vepestin:	bastırmak	comprimer	to compress
binkum (îdyom):	kafa, akıl, zeka.	sagesse	wisdom,
<wî binkum tune.>	o kafasız biri	écervelé, qui n'a rien sous le bonnet	brainless
<ketin bin kum>	akla yatmak	comprendre, piger	to understand, to catch on
<ev tişt nakeve bin kumê min>	bu aklıma yatmıyor	je n'y comprends rien	I can't get my head around it
başheval: başewal (bêşerwal)	donsuz, tumansız, çıplak	en petite tenue, nu	with no knickers, naked
balgî:	yatağın baş tarafı	tête de lit	head of the bed
biling; binling:	yatağın ayak tarafı	pied de lit	foot of the bed
berke bûn; berket bûn, bereket bûn	koyun sağımının bitiminde veya mahsul kaldırıldıktan sonra bolluk olsun anlamında söylenenir	bénédiction à la fin de la récolte pour éloigner les mauvais esprits	end of month blessing to avert bad lick or spirits
bernexur; nixurî, nuxrî, nexrî:	ilk doğan çocuk	premier-né	firstborn
çavpêl:	kötü huylu, kötü gözlü, güvenilmez	qui a le regard fourbe, indigne de confiance, qui a mauvais caractère	sly looking, untrustworthy, ill-natured
çevberjêr: çavşor:	yere bakan	qui regarde vers le bas, éhonté, ignoble	shameful, vile, ignoble
çîn û çûrtan:	oyun, hile,	intrigue, manigance	intrigue, scheme
çînevîz:	cambazlık, sahtekarlık	tricherie, imposture	cheating, deceiving
cîno:	oyunbaz	tricheur, imposteur	a cheat, an imposture
cîlê: di cih de, demildest:	hemen, anında	immédiatement, tout de suite	immediately
deng kirin:	konuşmak	parler	to speak, talk
devjê; devjen:	geveze	bavard, indiscret	talkative, babbler, indiscreet
destîv: pelgirk, pelgez(k), maşik:	maşa	pinces (pour la cheminée), tisonnier	fire tongs
dêlegur:	dişi kurt	louve	she wolf, female wolf
ficana; ji nişkê ve:	aniden, ficeten	soudain , subitement	suddenly
<ficana de mir>	aniden öldü	il est mort subitement	he died suddenly
heta dêv hatin; heta dev anîn, heta difnê înan, anîn serê poz:	aşırı kızmak	en avoir ras-le-bol, en avoir assez, être excédé	to be fed up, to have had enough, to be angry
hevalpişk; zirav:	öd	1. bile; 2. courage	1. bile; 2. courage
hevgel:	çoban arkadaşlığı	compagnonnage de berger	shepherds' guild
(h)êvisîn; hêwisîn, hewisîn:	öğrenmek	apprendre	to learn
(h)êvisandin; hêwisandin, hewisandin:	öğretmek	apprendre, entraîner	to train, to teach
hebs(t)artin; hilpisartin:	dayamak, dayanmak	appuyer, adosser	to lean
hot	top	ballon	ball
hoto:	kambur	bosse	hunchback
hoz; kerî:	sürü	troupeau	herd, flock
hoz ajotin:	1. sürüyü sürmek; 2. kuzuların koyunlara katımında, analarını kolay bulmarı için sürüyü sürme	1. conduire le troupeau ; 2 amener les agneaux vers les brebis	1. to drive a herd; 2. to lead the lambs to the ewes
hukirin; hîro kirin, hîn kirin:	alıştırmak	habituer, apprendre	to accustom, get used to s.thg
îzbend kirin; vavartin	hayvanların (koyun) tavlı olanların zayıflardan ayıklanması	séparer les moutons malades du reste du troupeau	to separate ill animals from the rest of the herd
kat kirin; behs kirin, vegêran	anlatmak	conter, raconter, relater	to tell,
<çêrok kat kirin>	masal anlatmak	raconter une histoire	to tell a story
kurbecin	delî/şizofren	fou, dément, possédé	mad, crazy
kanîstang	küçük, doğal su kaynağı.	point d'eau, source	Fount, spring
kat gotin	hikaye (negatif anlamda)	raconter des balivernes	to talk nonsense
<kata dibêjê>	hikaye anlatmak	il raconte des histoires	he's telling tales he's, talking nonsense
qolît; qolîtk, kolît, kol	kuzu barınağı (dışarıda)	bercail	sheepfold
xag	kendini beğenmiş, kibirli	arrogant, hautain	arrogant, haughty
lê persiya bûn	başına toplanmak/üşüşmek	se précipiter autour de qqn.	to congregate or gather round s.o.
nêrgur; nêregur	erkek kurt	loup	male wolf

netkî: <Baran got: netkî, me netkî da>	en çok oyunlarda ara vermek için kullanılır, ara, fasıla	pause (dans un jeu)	take a break, half time
niqitîn; nuqitîn:	damlamak	fuir, s'égoutter	to drip, leak
<niqitî zikê/dilê min>:	içime doğdu	je l'ai pressenti	I had a premonition
şûnger; şûngir:	yedek/yardımcı	remplaçant, substitut, adjoint	replacement, surrogate, substitute
<şûngerê şivana>	yedek çoban	adjoint du berger	assistant shepherd
pê hate ser; pê qayîl bûn:	yetinmek, kabullenmek, beğenmek	se contenter	be satisfied with, to satisfy oneself with
pirtû; pirtî, pertal:	kumaş	tissu	fabric, cloth,
pêçek; piçek, pîçek, xêlek, bîstek, weşek, qasek, kêlîyek, pêlek, bêhnek	bir an, çok kısa bir süre, bir sarımlık zaman dilimi	un moment, un instant	a jiffy, a trice
ragerîn	deliye dönmek	devenir fou	become mad
<me'lim î dîsa radigere>	öğretmen yine deliye döndü	le professeur est à nouveau devenu fou	the teacher got mad again
rawêrîn	refekat etmek, başına kötü bir şey gelmesin diye birini bir yerden başka bir yere götürmek – eskort	accompagner, escorter	to accompany or escort s.o.
şerpelî	eliayağı işe yakışmayan, birbirine dolanan	maladroit, gauche, qui les mains et les pieds liés	clumsy, awkward,
şerpelî bûyo! (wekî nifir tê gotin)	(bedua olarak da söylenir): elin ayağın birbirine dolana!	sois paralysé !	be devastated!
surî lê kirin	ezmek, incitmek, zülum etmek	persécuter qqn, harceler qqn, rudoyer	to harass s.o., persecute or treat harshly s.o.
<mê'lîm li min pir surî kir>	öğretmen beni çok incitti	le professeur m'a beaucoup rudoyé	the teacher has treated me harshly
sîsik; hulû, şahîk, şimşat	yası, kaygan	lisse, glissant	smooth, glossy
şûnî lê kirin	sahip çıkmak, değerlendirmek	veiller sur qqn, mettre en valeur	to look after s.o., appreciate s.o
verêkirin	1. yolcu etmek; 2. kaybetmek; daha çok oyun oynamada / kumarda yenik düşmek	1. assister au départ de qqn ; 2. perdre (au jeu)	1. to send s.o. away; 2. to lose (a game)
stran	1. yoğurmak (hamur); 2. türkü (kilam) söylemek (stran)	1. pétrir ; 2. chanter	1. to knead; 2. to sing
serhevde	iftira, aleyhte uydurma	calomnie	to slander
vi ber xistin	öğretmek	entraîner, apprendre	to train
vexwarin	1. içmek; 2. oyun oynama/kumarda kazanmak	1. boire ; 2. gagner (au jeu)	1. to drink; 2. to win (a game)
kurn	ahırlarda büyük baş hayvanların yemlendiği, duvara yapısık havuz	mangeoire	trough
zarmasî	sığır kuyruğu	(bot.) bouillon blanc	mullein

Folklor (V)

"Hikyatêd Cimaeta Kurdîyê" ya Hecîyê Cindî

Amadekar: R. ZÎLAN

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
qewaz	1. kurye; 2. muhafız	1. courrier ; 2. garde	1. courier; 2. guard
mêşe: 1. daristan, 2. palamûd	1. orman; 2. meşe ağacı	1. forêt ; 2. chêne	1. forest; 2. oak tree
nihaka	şu anda, hemen	maintenant	just now
velezîn	uzanmak	s'étendre, s'étaler	lay down, lie down
zerp	şidetli darbe	coup violent	strong blow, smash
derî dan ser piştê	kapıyı ardına kadar açık bırakmak	laisser la porte grande ouverte	to keep door wide open
gilol bûn, gilor bûn	yuvarlanmak	se rouler	to roll over, roll down
kilîta firingî	alafranga kilit	clé moderne, serrure	modern lock
dûrger	dülger	charpentier	carpenter
sovekar: soberkar, avjen	yüzücü	nageur	swimmer
qurimsax	kurumsak, deyyus	proxénète	pimp, also as a pejorative addressing
çarhilqe: çaralî	etraf	alentour, environ	around, surround
serdapê: dertapê, sertanpê	baştan ayağa, baştan başa	de la tête aux pieds	from head to toe
nikandin	ağaç, fide vb dikmek	planter (un arbre)	to plant (a tree, or a bush)
sapok	bot, çizme(rusça'dan)	botte	boot
hincirîn	ezilmek	être écrasé, s'écraser	to get crushed
hincirandin	ezmek	écraser, piétiner	crush, smash
çavronayî dan: çavronkahî/çavronahî dan	gözaydınlığı vermek, kutlamak	féliciter	to congratulate
reva yekî hildan	koşuda yetişmek/ önüne geçmek	rattraper qqn (dans une course)	to catch up
<kesek reva te hilnede>	koşuda kimse senin önüne geçmesın	que personne n'arrive à te rattraper	(no one should catch up with you in a race)
tîrik	ışık demeti	faisceau de rayons de lumière	beam of rays
soldurî: solbend	ayakkabıcı	bottier, cordonnier	shoemaker
cêrge: rêz	sıra	ligne, colonne, rang	line, column. row
hizhizî (pîreke hizhizî)	sarsak, kocamış	décrépit, décati, complètement usé	worn out
qûmlax: sêlewan	kumluk	terrain sablonneux	sandy
zînkir	sarac	sellier	saddler
kerge	gergef	cadre pour broderie	embroidery tender
kerge çêkirin	gergefle nakış işlemek	broder sur cadre	to embroider on a tender
qoçax	yiğit, kahraman	brave, héros	brave, hero
forq: virq	sürtük	traînée	slut
cebayî	caba	gratuit	free, for nothing
pekîn: peşkîn	1. fırlamak; 2. sıçramak; 3. (kellesi, başı) uçmak	1. bondir ; 2. sauter ; 3. être décapité	1. to fly out; 2. Jump; 3. to be decapitated
pekandin: peşkandin	1. fırlatmak; 2. sıçratmak; 3. (kellesini, başını) uçurtmak	1. jeter ; 2. faire bondir ; 3. décapiter	1. to throw 2. to fly out, jump 3. to decapitate
qapût: sako	kaput, palto	paletot, manteau épais	winter coat
liqap, niqāb	nikap	mors	niqab, bit
bi hev ketin	anlaşmak	convenir, se mettre d'accord	to agree
pişt kirin	sırtlamak	épauler, porter	to shoulder a burden
keftorî, keftor, keftar	kocamış, acuze, bunak	mégère	old woman, silly, ill-tempered
zerîterkî	sarışın	blond	blond
meydan dayîna hespekî	atı bir koşu koşturmak	faire un tour à cheval	to ride a lap on a horse
çevnihêrî bûn	yolunu gözlemek, beklemek	guetter l'arrivée de qqn	to await the arrival of s.o., watch, wait
remildar	kuma bakarak fal bakan	liseur de bonne aventure dans le sable	fortune teller using sand
reml danîn: remil avêtin	kum falına bakmak	lire l'avenir dans le sable	telling fortunes in sand

KURMANCÎ
MAGAZINE LINGUISTIQUE KURDE, supplément du Bulletin de liaison et d'information
© INSTITUT KURDE DE PARIS, 106, rue La Fayette, 75010 Paris - France, Tel. : 00 33 1 48 24 64 64, *www.institutkurde.org*
Directeur de la publication : **Reşo ZÎLAN,** *Réalisation :* **M. HASSAN**